

15.06.2017 N 649/6/99-99-13-02-03-15/ПК

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. [52 Податкового кодексу України](#) (далі - Кодекс), розглянула лист щодо оподаткування податковим агентом сум відшкодованих витрат, понесених фізичною особою (працівником) під час відрядження на проїзд повітряним транспортом, і в межах компетенції повідомляє.

Відповідно до п. 7 розділу X "Реєстрація пасажирів та оформлення багажу" Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу, затверджених [наказом Міністерства інфраструктури України від 30.11.2012 р. N 735](#), під час реєстрації пасажирів надається посадковий талон, у якому зазначаються його прізвище та ім'я, код IATA або код ICAO перевізника, номер рейсу, дата та час відправлення, час закінчення посадки у повітряне судно, номер виходу на посадку і номер посадкового місця (за наявності) на борту повітряного судна.

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розділом IV [Кодексу](#), згідно із пп. 165.1.11 п. 165.1 ст. [165](#) якого до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включаються, зокрема кошти, отримані платником податку на відрядження або під звіт і розраховані згідно із п. 170.9 ст. [170 Кодексу](#).

Відповідно до пп. 170.9.1 п. 170.9 ст. [170 Кодексу](#) не є доходом платника податку - фізичної особи, яка перебуває у трудових відносинах із своїм роботодавцем або є членом керівних органів підприємств, установ, організацій, сума відшкодованих їй у встановленому законодавством порядку витрат на відрядження в межах фактичних витрат, зокрема на проїзд (у тому числі перевезення багажу, бронювання транспортних квитків) як до місця відрядження і назад, так і за місцем відрядження (у тому числі на орендованому транспорті), інші документально оформлені витрати, пов'язані з правилами в'їзду та перебування у місці відрядження, у тому числі будь-які збори і податки, що підлягають сплаті у зв'язку із здійсненням таких витрат.

Зазначені в абзаці другому пп. 170.9.1 п. 170.9 ст. [170 Кодексу](#) витрати не є об'єктом оподаткування цим податком лише за наявності підтверджувальних документів, що засвідчують вартість цих витрат у вигляді транспортних квитків або транспортних рахунків (багажних квитанцій), у тому числі електронних квитків за наявності посадкового талона, якщо його обов'язковість передбачена правилами перевезення на відповідному виді транспорту, та розрахункових документів про їх придбання за всіма видами транспорту, в тому числі чартерних рейсів, рахунків, отриманих із готелів (мотелів) або від інших осіб, що надають послуги з розміщення та проживання фізичної особи, в тому числі бронювання місць у місцях проживання, страхових полісів тощо.

При цьому будь-які витрати на відрядження не включаються до оподатковуваного доходу платника податку за наявності документів, що підтверджують зв'язок такого відрядження з господарською діяльністю роботодавця/стороні, що відряджає.

Крім того, документом, який регулює відрядження працівників органів державної влади, підприємств, установ та організацій, що повністю або частково фінансуються за рахунок бюджетних коштів, є Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон, затверджена [наказом Міністерства фінансів України від 13.03.1998 р. N 59](#) (далі - Інструкція N 59). При цьому інші підприємства та організації можуть використовувати Інструкцію N 59 як допоміжний (довідковий) документ.

Водночас, згідно з пп. "г" пп. 164.2.17 п. 164.2 ст. [164 Кодексу](#) до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включається дохід, отриманий таким платником як додаткове благо (крім випадків, передбачених ст. [165 Кодексу](#)) у вигляді суми грошового або майнового відшкодування будь-яких витрат або втрат платника податку, крім тих, що обов'язково відшкодовуються згідно із законом за рахунок бюджету або звільнюються від оподаткування згідно з цим розділом.

Відповідно до пп. 168.1.1 п. 168.1 ст. [168 Кодексу](#) податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену в ст. [167 Кодексу](#).

Враховуючи викладене, у разі якщо підприємство не фінансується за рахунок бюджетних коштів, то суми відшкодованих витрат на проїзд не є об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб лише за наявності підтверджувальних документів, що засвідчують вартість цих витрат, зокрема у вигляді електронного квитка на проїзд повітряним транспортом за умови надання посадкового талона та розрахункового документа про його придбання.

При цьому, окрім зазначених вимог, мають бути виконані усі інші встановлені п. 170.9 ст. [170 Кодексу](#) вимоги.

Відповідно до п. 52.2 ст. [52 Кодексу](#) індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.